

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

٤٢٩٨١

۱۳۸۱ / ۱۰ / ۲

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده پزشکی

پایان نامه
جهت دریافت دکترای حرفه ای

عنوان

بررسی فراوانی نسبی علل استفراغ خونی در کودکان ۱۵-۵ سال
بستری شده در بیمارستانهای شهید فهمیده و رازی کرمانشاه
از ۷۵-۷۹

استاد راهنما:

خانم دکتر همتی

استادیار دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

۱۳۹۶

نگارش:

غلام کیانی

مهرماه ۱۳۸۰

تَقْدِيمَهُ :

بَهْرَيْنِ هَدِيه، زَيْبَاتِرِينِ غَزَلٍ وَبَاكِتَرِينِ گَوَهْرٍ زَنْدَگِيْم
هَمْسَر عَزِيزَه کَه در طول مدت تَحصِيل با تَماَه
مشَكَّلات در گَنَاه بَود وَمَرَا تَحْمِل مَى كَرد
و دَلَكَرْمَيْم مَيَداد.

تَقْدِيمَهُ :

بَهْرَيْنِ گَل زَنْدَگِيْم
شَفَاعِيَّق دَخْتَره کَه به زَنْدَگِيْم (ونَقْ بَخْشِيد).

٩

تَقْدِيمَهُ :

بَسْرَه اَمِير
کَه با لَبْغَنَهَا يَيشْ به زَنْدَگِيْم (وَشَنْي بَخْشِيده اَسْت).

تَقْدِيمٍ بِهِ :

(۵۹) پُرْفَتوحٌ پُدرِه آن معلم زندگیم
که اهتمائیها یش تا آخر عمر راه گشای زندگیم
خواهد بود.

۶

تَقْدِيمٍ بِهِ :

مادرِه آن الْهَيَّ وصف ناشدنی که محبت را
دو دستهای مهربانش و با نگاه پُرمهرش
به من هدیه گرد.

۷

تَقْدِيمٍ بِهِ

برادرانه و خواهره که در کنار آنها از زندگی لذت می برد

تَقْدِيمٍ بِهِ :

دوستان عزیزه چناب آقای دکتر مهدی گلپیش -
دکتر خدابخش لشکری - دکتر بهرام عزیزی -
دکتر مازیار سلیمانی و دکتر محبعلی (همتی
که مدتی با آنها شاد بودیم و زندگی را (نگ دیگری
بغشیدیم
ومحفل دوستانه آنها را هرگز ازفاطر نبره.

تَقْدِيمٍ بِهِ :

اساتید و دانشجویان عزیز و کسانی که در راه تحقیق
علم تلاش می کنند و از هیچ مشکلی نمی هراسند.

تَقْدِيمٍ بِهِ :

تمام بیماران عزیز که تجربیات خود را مدیون آنها یم

۹

تَقْدِيمٍ به تمامی کسانی که دوستشان داره
وفواهم داشت

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲	خلاصه فارسی .....
۳	خلاصه انگلیسی .....
۴-۵	فصل اول .....
۶-۸	فصل دوم .....
۹-۱۱	فصل سوم .....
۱۲-۱۶	فصل چهارم .....
۱۷-۲۱	فصل پنجم .....
۲۲	پیشنهادات .....
۲۳-۳۷	نمودارها .....
۳۸	منابع .....

خلاصه:

هماتز (استفراغ خونی) : به حالتی گفته می شود که شخص خون روشن یا محتويات معده همراه خون و یا خون تغيير رنگ یافته و ليز شده براثر اسید معده (Coffee Ground) استفراغ می کند.

هماتز یکی از علامتهاي مهم بيماريهاي دستگاه گوارش می باشد بيماريها شامل پپتيک اولسر - گاستريت اروزیو - واریس مری - ازو فاژیت - سندرم مالوری ویس - اختلالات خونی - استرس اولسر می باشد. در رفنس های مختلف شایعترین علت هماتز با هم فرق می کند و تاکنون در اين دانشگاه و بيمارستانهاي تابعه مطالعه اي انجام نشده است با اين هدف اين مطالعه را انجام دادیم.

بيماران شامل کودکان ۵-۱۵ سال بستری شده در بيمارستانهاي شهيد فهميده و رازی کرمانشاه به علت استفراغ خونی که اندوسکوپی شده بودند می باشد. تمام تشخيص ها براساس جواب اندوسکوپی موجود در پرونده ها می باشد. در اين مطالعه نوزادان و کودکان زير پنج سال به دليل نبودن پرروب اندوسکوپی مناسب و عدم اندوسکوپی بررسی نشدن همچنین بيماران واریس مری به دليل اينکه اندوسکوپی احتمال خونریزی مجدد را افزایش می دهد بررسی نشده اند. در اين مطالعه ما به اين نتیجه رسيدیم که شایعترین علت استفراغ خونی در کودکان گاستريت اروزیو ناشی از داروها میباشد و دو میهن علت پپتيک اولسر می باشد.

SUMMARY

Hematemesis: Hematemesis is the vomiting of blood or coffee Ground.

Hematemesis is one of important symptoms of Gasterointestinal diseases (etc; peptic ulcer – erosive gasteritis- esophageal varices – mallory -wiess syndrom- stress ulcer).

In the different references the most common causes of hematemesis variated and till this time in this university and it's hospitales do not study ; by this Goal we do this study.

Patient's include of children with age 5-15 years admition with hematemesis in shahid Fahmideh and Razi hospital and do endoscopy. In this study neonatal and children under five years no study because there is not suitable probe for they and the patients with esophageal varices no study because endoscopy increase the probability of rebleeding.

In this study we result the most common causes of hematemesis is erosive gasteritis due to druges and secondary most common causes is peptic ulcer.

فصل اول

کلینیک

هماتمز (استفراغ خونی) : به حالتی گفته می شود که شخص خون روشن یا محتویات معده به همراه خون و یا خون تغییر رنگ یافته و لیز شده بر اثر اسید معده (coffee Ground) استفراغ می کند . اگر مقدار خونریزی کم باشد احتمال دارد شخص اصلاً استفراغ نکند و خون از راه روده دفع شود و تنها باعث ملنا شود .

هماتمیکی از علامتهاهی مهم بیماریهای دستگاه گوارش می باشد که این بیماری شامل استرس اولسر - گاستریت هموراژیک - ولولوس معده - Peptic disease - واریس مری - Peptic esophagitis - جسم خارجی - انسداد خروجی معده - گاستریت یا ازو فاژیت اروزیو - گاستریت - سندرم - مالوری - ویس تومورهای معده می باشد .

و در رفرنس ها و مطالعات مختلف شایعترین علت هماتمز در کودکان با هم فرق می کنند . در یک مطالعه شایعترین علت زخم معده (Gastric ulcer) ذکر شده است (۱) و اما در Textbooks علی مانند پتیک اولسر (۲) گاستریت (۳) - واریس مری (۴) به عنوان شایعترین علل استفراغ خونی ذکر شده است .

فصل دوم

میرزا
باقر
خان

الف) فرضیات

با توجه به اینکه تاکنون در این دانشگاه و بیمارستانهای تابع مطالعه ای در این مورد انجام نشده است بر آن شدیدم که این موضوع را بررسی کنیم و در این بررسی متأسفانه به دلیل نبودن پرور مخصوص کودکان زیر پنج سال و نوزادان این دو گروه از مطالعه خارج شدند و با توجه به اینکه بررسی های ما بر اساس جواب اندوسکوپی می باشد و بیماران با تشخیص واریس مری اندوسکوپی نمی شوند به دلیل اینکه امکان حونریزی مجدد را افزایش می دهد لذا این گروه نیز از مطالعه خارج شدند و بیمارانی نیز که با استفراغ خونی مراجعه و بعداً تشخیص اختلالات خونی برای آنها داده شد نیز به دلیل اینکه اندوسکوپی در آنها انجام نشده بود در این مطالعه بررسی نشدند.

و بر اساس فرضیات زیر مطالعه انجام شده است

۱. فراوانی نسبی علل هماتمز در کودکان بر حسب سن و جنس چگونه است؟
۲. فراوانی نسبی علل هماتمز در کودکان بر حسب علائم آزمایشگاهی چگونه است؟
۳. فراوانی نسبی علل هماتمز در کودکان بر حسب علائم گوارشی چگونه است؟

۴. فراوانی نسبی علل هماتمز در کودکان بر حسب سابقه مصرف دارو چگونه است؟
۵. فراوانی نسبی علل هماتمز در کودکان بر حسب علائم هیپوولمی چگونه است؟
۶. فراوانی نسبی علل هماتمز در کودکان بر حسب ابتلاء قبلی به بیماریهای کبدی چگونه است؟
۷. فراوانی نسبی علل هماتمز در کودکان بر حسب سابقه استفراغ خونی در خانواده چگونه است؟
۸. فراوانی نسبی علل هماتمز در کودکان بر حسب استفراغهای خونی مکرر چگونه است؟

فصل سوم

درویش‌پور و مهران

در این مطالعه از روش آماری توصیفی Exsiting data استفاده شده است و تمام اطلاعات از طریق پرونده های موجود در بایگانی بیمارستانهای شهید فهمیده و رازی کرمانشاه که به دلیل استفراغ خونی بستری و اندوسکوپی شده بودند استخراج شده است و بررسی بر روی کودکان ۱۵-۵ سال بستری شده از سال ۷۹-۷۵ انجام شده است.

تشخیص بیماریها بر اساس جواب اندوسکوپی بوده است و از نظر سنی بیماران به دو گروه ۱۰-۵ سال و ۱۵-۱۱ سال تقسیم شده اند - از نظر جنسی شامل دو گروه مرد و زن می باشند و از نظر علائم هیوولمی شامل افت فشار خون - افت هموگلوبین - Tilte Test مثبت می باشند که بر اساس معاینه بدو ورود و گرفتن فشار خون و نتایج آزمایشگاه بدو ورود و پس از بستری شدن بررسی شده اند . بررسی های آزمایشگاهی شامل تعداد پلاکت که به طور طبیعی از ۴۵۰۰۰ - ۱۵۰۰۰ می باشد و زمان PTT - PT که بر اساس جواب آزمایشگاه سنجیده شده است .

و سابقه استفراغ خونی در خانواده از طریق شرح حال گرفته شده از همراهان بیماران بررسی شده و شامل سابقه استفراغ خونی در یدر - مادر - برادران - خواهران در نظر گرفته شده است .

سابقه مصرف دارو شامل مصرف داروهای NSAID - سولفانامیدها و ... بوده است که در شرح حال ذکر شده بود . سابقه علائم گوارشی شامل درد شکم - سوء هاضمه - اسهال - ملنا نیز از خود بیماران یا همراهان سوال شده بود که در